

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет технології виробництва і переробки продукції
Кафедра розведення сільськогосподарських тварин і зоогієни

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ
ТВАРИН

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

для підготовки доктора філософії за спеціальністю
204 „Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва” для аграрних вищих
навчальних закладів III-IV рівнів акредитації

Вінниця 2018 рік

Програма навчальної дисципліни «Інноваційні методи використання генетичних ресурсів тварин» для підготовки магістрів за спеціальністю 204 „Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва” для аграрних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації

Програму підготував: доктор с.-г. наук, професор Чудак Р. А.

Рецензенти:

- Гуцол А.В., доктор с.-г. наук, професор, Вінницький НАУ

-Кривенок М.Я., доктор с.-г. наук, професор, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Рекомендовано до видання науково-методичною комісією Вінницького національного аграрного університету
(Протокол № від ___ 2018 р.)

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1. СТРУКТУРА ТА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ ТВАРИН»	5
2. ОРІЄНТОВАНА СТРУКТУРА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОРІЄНТОВАНИЙ РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ	6
3. СТРУКТУРНО-МОДУЛЬНА СХЕМА З ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ ТВАРИН»	
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
5. ОРІЄНТОВАНІ ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	7
6. САМОСТІЙНА РОБОТА	8
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	9

ПЕРЕДМОВА

Основною **метою** викладання курсу “Інноваційні методи використання генетичних ресурсів тварин” подати здобувачам уявлення про генетичні ресурси тварин; про основні методи раціонального використання та збереження генетичних ресурсів різних видів сільськогосподарських тварин; про методи зберігання та принципи їх класифікації.

В **завдання** курсу входить вивчення методів визначення запасів тваринних ресурсів; визначення та методики збереження генофонду; ознайомитись з основною документацією та нормативно-правовою базою щодо міжнародного співробітництва по збереженню, обміну, створенню колекцій та використання генетичних ресурсів тварин.

В процесі навчання здобувач повинен знати і вміти:

Здобувач повинен знати: методи визначення запасів генетичних ресурсів тварин; методи та засоби збереження генофонду; ведення основної документації та нормативно-правову базу щодо міжнародного співробітництва зі збереження, обміну, створенню колекцій та використання генетичних ресурсів тварин; методи оцінки та можливості раціонального використання генетичних ресурсів.

Здобувач повинен вміти: проводити оцінку генетичних ресурсів тварин; визначати запаси генетичних ресурсів.

**1. СТРУКТУРА ТА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ
ТВАРИН»**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 20 – Аграрні науки та продовольство	Нормативна	
Загальна кількість годин – 150 год.	Спеціальність: 204 „Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва”	Курс підготовки:	
		I	–
		Семестр	
		2-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Третій освітньо-науковий ступінь доктор філософії	16 год.	–
		Практичні, семінарські	
		– год.	–
		Лабораторні	
		16 год.	– год.
		Самостійна робота	
		118 год.	–
		Індивідуальні завдання: – год.	
Вид контролю: іспит			

2. ОРІЄНТОВАНА СТРУКТУРА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОРІЄНТОВАНИЙ РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ, ГОД.

Назви тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
Тема 1. Значення генетичних ресурсів у розвитку і тваринництва.	18	4	4	–	–	10
Тема 2. Генетичні ресурси великих тварин	20	2	2			16
Тема 3. Генетичні ресурси дрібних тварин	20	2	2	–	–	16
Тема 4. Види, породи і кроси птиці.	19	2	2			15
Тема 5. Генетичні ресурси кролів та хутрових звірів.	19	2	2	–		15
Тема 6. Селекція – основа збереження генетичних ресурсів сільськогосподарських тварин.	20	2	2			16
Тема 7. Організація племінної справи у тваринництві	34	2	2	–		30
Усього годин	150	16	16	–	–	118

3. СТРУКТУРНО-МОДУЛЬНА СХЕМА З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-БІОЛОГІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ ТА ЛАБОРАТОРНІ ТВАРИНИ»

Атестація	К-ть годин			Форма контролю	К-ть заходів	Оцінка за захід, балів		Сума балів	
	ЛЗ	ПР	СРС			max	min	max	min
1	8	8	42	Перевірка ЛЗ	1	10	5	10	5
				Перевірка ПЗ	1	10	5	10	5
				Контрольна робота (тести)	1	10	5	10	5
				СРС	1	5	2,5	5	2,5
Всього								35	17,5
2	8	8	76	Перевірка ЛЗ	1	10	5	10	5
				Перевірка ПЗ	1	10	5	10	5
				Контрольна робота (тести)	1	10	5	10	5
				СРС	1	5	2,5	5	2,5
Всього								35	17,5
Разом									
	16	16	118					70	35
Підсумковий контроль (залік)								30	10
Разом 150			Загальна кількість, балів				100	45	

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Значення генетичних ресурсів у розвитку тваринництва.

Тема 2. Генетичні ресурси великих тварин

Тема 3. Генетичні ресурси дрібних тварин

Тема 4. Види, породи і кроси птиці.

Тема 5. Генетичні ресурси кролів та хутрових звірів.

Тема 6. Селекція – основа збереження генетичних ресурсів сільськогосподарських тварин.

Тема 7. Організація племінної справи у тваринництві

5. ОРІЄНТОВАНІ ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Онтогенез сільськогосподарських тварин, методи його обліку.	2
2	Молочна продуктивність корів, методи її обліку і оцінки.	2
3	М'ясна продуктивність і методи її оцінки.	2
4.	Показники продуктивності свиноматок.	2
5	Оцінка яєчної продуктивності птиці.	2
6.	Оцінка бугаїв-плідників за якістю нащадків	2
7	Визначення ефекту племінного відбору, підбору та ефекту селекції в стаді тварин.	2
8	Характеристика основних генетичних ресурсів тварин Вінницької області.	2
	Всього	16

6. САМОСТІЙНА РОБОТА (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Генетичні основи селекції. Моделі порід тварин.	16
2.	Основні групи корисних тварин.	14
3.	Методичні питання використання випромінювань та інших мутагенних факторів в селекції тварин.	18
4.	Типи відбору тварин.	22
5.	Поняття інтродукції та акліматизації тварин.	18
6.	Світові тваринні ресурси для інтродукції.	20
7.	Сертифікація генетичних ресурсів.	10
Всього		118

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (іспит)	Сума
Атестація 1				Атестація 2					100
T ₁	T ₂	T ₃	T ₄	T ₅	T ₆	T ₇	T ₈	30	100
9	9	9	9	8,5	8,5	8,5	8,5		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Генофонд свійських тварин України: Навчальний посібник / Д.І.Барановський, В.І.Герасимов, В.М.Нагаєвич, Т.І.Нежлукченко та ін. ~ Харків: Еспада, 2005. ~ 400 с.
2. Селекція сільськогосподарських тварин / Б.М. Гопка, В.П. Коваленко, Ю.Ф. Мельник, К.А. Найденко, Т.І. Нежлукченко, В.Г. Пелих, І.А. Рудик, М.І. Сахацький, О.Л. Трофименко, А.М. Угнівенко, Л.М. Цицюрський, В.І. Шеремета / За заг. ред. Ю.Ф. Мельника, В.П. Коваленка та А.М. Угнівенка. – К.: , 2007. – 554 с.
3. Хмельничий Л.М. Основи генетики та селекції сільськогосподарських тварин / Л.М.Хмельничий. – К.: Аграрна Освіта, 2011.
- 4.Басовський М.З., Буркат В.П., Вінничук Д.Т. та ін. Розведення сільськогосподарських тварин. - Біла Церква, 2001. - 400 с.
- 5.Генетика сільськогосподарських тварин / В.С.Коновалов, В.П. Коваленко, М.М. Недвига та ін. - К.: Урожай,1996. - 432 с.
- 6.Генетические основы селекции животных / В.Л.Петухов, Л.К.Эрнст, И.И.Гудилин и др. Под ред. В.Л.Петухова, И.И.Гудилина . - М.: Агропро- миздат, 1989 - 448 с.
- 7.Завертяев Б.П. Генетические методы оценки племенных качеств молочного скота. - Л.: Агропромиздат, 1986. - 256 с.
- 8.Закон України "О племенном животноводстве" / Відомості Верховної Ради України. - К.: Видання Верховної Ради України. - 1994. - №2. - 5 с.
- 9.Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про племінне тваринництво". - Газета "Урядовий кур'єр". - 2000. - №4. - 5 с.

10. Засуха Т.В., Зубець М.В., Сірацький Й.З. та ін. Розведення сільськогосподарських тварин з основами спеціальної зоотехнії. - К.: Аграрна наука, 1999. - 512 с.

.Корасота В.Ф., Лобанов В.Т., Джапаридзе Т.Г. Розведение сельскохозяйственных животных. - М.: Агропромиздат, 1990. - 463 с.

11. Меркурьева Е.К., Абрамова З.В., Бакай А.В., Кочин И.И. Генетика. - М.: Агропромиздат, 1991. - 445 с.

12. Розведення сільськогосподарських тварин / М.З. Басовський, В.П. Бу- ркат, Д.Т. Вінничук та ін.: за ред. М.З. Басовського. - Біла Церква, 2001. - 400 с.

13. Эрнст Л.К., Цалитис А.А. Крупномасштабная селекция в скотоводстве. - М.: Колос, 1982. - 238 с.

14. Фолконер Д.С. Введение в генетику количественных признаков / Д.С. Фолконер – М.: ВО Агропромиздат, 1985. – 486 с.

15. Зиновьева Н.А. Проблемы биотехнологии и селекции сельскохозяйственных животных / Н.А. Зиновьева, Л.К. Эрнст – М.: Колос. – 2004. – 315 с.

Допоміжна

1. Даревский И.С. Редкие и исчезающие животные. Земноводные и пресмыкающиеся / И.С.Даревский, Н.Л.Орлов. – М.: Высшая школа, 1988. – 463 с.

2. Соколов В.Е. Редкие и исчезающие животные. Млекопитающие / В.Е.Соколов. – М. Высшая школа, 1986. – 519 с.

3. Дубін А.М. Лінійна оцінка типу і генезис породи / А.М. Дубін. – К.: Аграрна наука, 1998.

